

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
pohjois-Suomi.hao@oikeus.fi

Kunnanhallituksen vastine asianosaisten selityksiin kh 9.11.2023

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyynnön mukaisesti kunta on esittänyt asianosaisille henkilöille pyynnön antaa selityksensä Markku Kallion valitukseen.

Selityksensä pyydettyyn määräaikaan mennessä ovat antaneet seuraavat henkilöt: Piia Taipola, Tuomo Ahola ja Tarja Kallio.

Kunnanhallitus esittää vastineenaan selityksistä seuraavaa:

Piia Taipolan selitys

Piia Taipola ei ollut läsnä valtuuston kokouksessa 22.9.2023. Kokouksessa käsiteltiin hänen eroilmoituksensa (§ 103), joka on päivätty 27.2.2023. Asiaa oli käsitelty kunnassa useassa kokouksessa ja Taipolan eroilmoituksen ratkaiseminen on viivästynyt mm. siitä syystä, että hänen kanssaan on pyritty pääsemään yhteisymmärrykseen siitä, että hän jatkaisi valtuustossa. Taipolalle ei ole voinut tulla yllätyksenä, että hän joutuu luopumaan valtuutetun kannettavasta tietokoneesta ja sähköpostiosoitteesta.

Kunnanhallitus ei yhdy Taipolan selityksessä esittämiin syytöksiin kunnanjohtajaa, valtuuston puheenjohtajaa eikä tarkastuslautakunnan puheenjohtajaa kohtaan. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan lausuma on otettu irti asiayhteydestään, jolla on tarkoitettu todeta, että ”ottamatta kantaa siihen, että mitä hallintosäännössä lukee, kun kerran kaikki kaikki valtuutetut läsnä kokouksessa.”

Tuomo Aholan selitys

Tuomo Ahola ei ollut läsnä valtuuston kokouksessa 22.9.2023. Ahola tuo selityksessään totuudenvastaisesti esille Kallion valitukseen viitaten, että kunnanjohtaja olisi määrännyt Nenosta (valtuuston puheenjohtaja) poistamaan Kallio kokouksesta. Kunnanhallitus on todennut lausunnossaan (kh 26.10.2023 § 398) tapahtumain kulusta seuraavaa:

”Valituksessa esitetään väitteitä kokouksen kulusta totuudenvastaisesti. Tämä koskee myös valituksen kohtaa valtuutetun poistamisesta kokouksesta.

Valtuuston puheenjohtaja sai etukäteen valittajalta tiedon, että tämä joutuu poistumaan kokouksesta esteen vuoksi tunnin päästä klo 13 kokouksen aloituksen jälkeen. Saatuaan tämän ilmoituksen puheenjohtaja antoi kokouksen alussa valittajalle kunnassa käytössä olevan lomakkeen, jolla valtuutetun tulee ilmoittaa kirjallisesti ja perustellen, mikäli joutuu poistumaan kesken kokouksen. Poistumisen yhteydessä valtuusto käsittelee poistumisilmoituksen ja siinä olevan esteen.

Valtuuston 22.9.2023 § 92 pöytäkirjaan on kirjattu seuraavaa:
Nimenhuudon jälkeen Markku Kallio selosti, että kokous on laittomasti koolle kutsuttu. Puheenjohtaja totesi, että asia ei saa kannatusta. Markku Kallio poistui kokouksesta 12:05. Kallio jätti poistumisilmoituksen.

Sen jälkeen kun valittaja ojensi puheenjohtajalle poistumisilmoituksensa, jatkoi Kallio kokouksen moittimista, jolloin kunnanjohtaja ohjeisti puheenjohtajaa pyytämään Kalliota poistumaan kokouksesta. Tapahtumien kulku on todennettavissa Pelkosenniemen kunnan Youtube-kanavalta, jossa on kokouksen tallenne:
<https://www.youtube.com/watch?v=8pMPSS-Sulk>, joka on kenen tahansa katsottavissa netistä.

Valittajaa kehoitettiin poistumaan kokouksesta sen jälkeen, kun hän oli jättänyt poistumisilmoituksensa, mutta jatkoi kokouksen häiritsemistä.”

Kunnanhallitus ei yhdy Tuomo Aholan syytöksiin kunnanjohtajaa, elinvoimajohtajaa, talousjohtajaa, rakennustarkastajaa ja maamittausinsinööriä kohtaan, vaan pitää niitä perusteettomina ja epäasiallisina.

Tarja Kallion selitys

Tarja Kallio ei ollut läsnä valtuuston kokouksessa 22.9.2023.

Valtuusto on 19.5.2023 § 38 päättänyt seuraavaa:

1) kunnanhallitukseen jäseniksi ja heille henkilökohtaisiksi varajäseniksi toimikaudelle 1.6.2023 - 31.5.2025 seuraavat henkilöt:

Markku Kankaanranta ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Christian Sirviö

Mikael Helistenkangas ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Pekka Arvola

Tero Luoma-aho ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Tarja Kallio

Heidi Karnaattu ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Kati Nenonen
Anna-Kaisa Luoma-aho ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Miska Lakela

Eeva Airas ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Sari-Anne Kiemunki

2) valita kunnanhallituksen jäsenistä puheenjohtajaksi Markku Kankaanrannan ja varapuheenjohtajaksi Mikael Helistenkankaan.

Kh 17.8.2023 § 296: ”Tarja Kallio on ilmoittanut sähköpostillaan 21.5.2023, että hänet on valittu kunnanhallitukseen varajäseneksi, mutta kukaan ei ole häntä siihen kysynyt eikä hän ota paikkaa vastaan. Hän kirjoittaa, että häntä on kysytty varsinaiseksi jäseneksi, johon hän antanut siihen suostumuksensa. Lisäksi hän ilmoittaa eroavansa kaikista kunnan luottamustehtävistä, sillä niitä ei voida niitä ei hänen mukaansa voida hoitaa ilman, että osallistuu kunnanhallituksen kokoukseen ja on siten kunnan asioista tietoinen.”

Tarja Kallion ilmoitus siitä, että hän ”ei ota kunnanhallituksen varajäsenen paikkaa vastaan”, on katsottu kieltäytymiseksi valtuuston valintapäätöstä kohtaan. Kunnanhallituksen paikkajaosta neuvoteltaessa hän ilmoittaa antaneensa suostumuksensa kunnanhallituksen varsinaiseksi jäseneksi. Valtuuston on kunnanhallituksen kokoonpanosta päättäessään täytynyt ottaa huomioon myös muiden poliittisten ryhmien neuvottelujen tulokset. Pelkosenniemen kunnanhallituksessa on 6 jäsentä, mikä pienentää tasa-arvolain mukaista neuvotteluvaraa.

Toimielinten henkilövalinnoissa tulee huomioida myös tasa-arvolain 4 a §:n määräykset sekä kuntalain 105 §:n säädökset vaalimenettelystä. Kuntalain § 31 mukaan toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet, joihin sovelletaan, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään, eli kunnanhallituksen näkemyksen mukaan varsinaisia jäseniä ja varajäseniä kohdellaan saman arvoisina toimielinten kokoonpanosta päätettäessä.

Kunnanhallitus on todennut lausunnossaan (kh 26.10.2023 § 398) Markku Kallion valitukseen ja Tarja Kallion eroasiaan seuraavasti:

”Valtuuston päätös § 105 pohjautuu kunnanhallituksen 17.08.2023 § 296 esitykseen, jonka pykälätekstissä asiat viitataan Kallion sähköposti-ilmoitukseen 21.5.2023 ja 5.6.2023. Kunnanhallitus on päättänyt kohdassa A esittää valtuustolle,

- 1) että se toteaa, että Tarja Kallio on ilmoittanut, ettei ota vastaan kunnanhallituksen varajäsenyyttä.
- 2) nimeää kunnanhallitukseen jäsenen ja hänelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Valtuusto on päättänyt 22.9.2023 § 105 kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.”

Kunnanhallitus vahvistaa, että Tarja Kallion ero luottamustoimista on käsitelty hänen aloitteestaan ja hänen kirjallisiin ilmoituksiinsa pohjautuen, ja katsoo, että hänen oikeusturvaansa ei ole millään tavoin asiassa loukattu.

Pelkosenniemiellä 9.11.2023

Pelkosenniemen kunta
Kunnanhallitus